

BIBLIOTHECA
HAGIOGRAPHICA GRAECA

TROISIÈME ÉDITION

MISE A JOUR ET CONSIDÉRABLEMENT AUGMENTÉE

PAR

FRANÇOIS HALKIN

BOLLANDISTE

Tome II

Ioannes Calybita - Zoticus

SOCIÉTÉ DES BOLLANDISTES

24, BOULEVARD SAINT-MICHEL

BRUXELLES

1957

Maria Aegyptiaca paenitens in deserto Iordanis. — April. 1.

A. De Maria psalltria excerptum e Vita Cyriaci anachoretae.
*Παριόντι κατὰ τὴν ἔρημον — Des. ἡδιστόν τε ὁμοῦ καὶ ὠφέλιμον ·
ταῖς αὐτῆς πρεσβείαις ὁ Θεὸς ἐλεήσῃ καὶ σῶσῃ πάντα ἡμᾶς ·
ἀμήν.* [1041z

P.G. 115, 940 B 5 - 941 B 4. — Cod. Goloburg. 4 (olim Cephallen. 3),
saec. XIV, fol. 7-7v. Cf. *Anal. Boll.* 60 (1942), 217²; EHRHARD III, 909².

1. Vita a. *Sophronio (a Metaphrasta in menologium inserta).
*Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ
ἀνακηρύττειν ἔνδοξον · οὕτω γὰρ εἶπεν ὁ ἄγγελος — Des. a) Μα-
ρίας ταύτης τῆς μακαρίας, περὶ ἧς ἡ διήγησις, μετὰ πάντων
τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων αὐτῶ διὰ θεωρίας καὶ πράξεως
ἀγίων. (Δώσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς δόξαν τῷ Θεῷ... ὅπως καὶ ἡμᾶς
καταξιώσῃ...)... ἀμήν.* [1042

Act. SS. April. 1 (1675), XIII-XXI; 3^a ed. XI-XVIII; || *P.G.* 87, 3697-
3726; || DOUKAKIS April. 6-23 (μικρὸν ἀπλοποιηθείς). **Exc.** *Con-
cilia generalia* III, 505-506; LABBE VII, 277-280; HARDOUIN IV, 228-
229; || MANSI XIII, 85-89.

vel b) omīssa conclusione, *ἐγὼ δὲ ταύτην ὄση δύναμις συνεγρα-
ψάμην, χάριτι καὶ φιλανθρωπία... ἀμήν.* [1042b

Cod. Vindob. hist. 57 (olim 15), saec. XIII, fol. 209-226v. Cf. *Catal.
Germ.* 65²²; EHRHARD III, 100²⁸.

vel c) om. ultimo cap. *ἔτελεῦτῃσε δὴ Ζωσιμᾶς εἰς ἐκεῖνο τὸ
μουαστήριον ἑκατὸν ἑτῶν ὡς λόγος γενόμενος... ἀμήν.* [1042c

Cf. *Catal. Germ.* 10⁶; *Anal. Boll.* 20 (1901), 65²¹; EHRHARD III, 239.

vel d) item om. ult. cap. *τῆς ὁσίας ἐκτελεῖν τὸ μνημόσυνον μηνὶ
ἀπριλίῳ α'... ἀμήν.* [1042d

Cod. Paris. 1154, saec. XIV, fol. 38v-61. Cf. *Catal. Paris.* 68.

1e. Epitome. *Αὕτη ἡ ὁσία Μαρία ἦν ἐν Αἰγύπτῳ, ἣτις δωδε-
καετῆς γενομένη — Des. καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐν πελάγει ἁμαρτιῶν*

βυθιζομένους, ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀχράντου δεσποίνης... ἀμήν.
[1042e

Cod. Vatic. Ottobon. 411, anni 1445, fol. 467-469^v. Cf. *Catal. Vatic.* 284st.

1f. Additamentum. Ἰστέον ὅτι τὸν παρόντα λόγον τῆς ὁσίας
Μαρίας ὁ μακάριος Ἀνδρέας ὁ τῆς Κρήτης ἀρχιερεὺς γενόμενος
εἰς τὴν Κωνσταντίνου κεκόμικεν — Des. ὅτε καὶ ὁ μέγας κανὼν
πάλλεται. [1042f

Cod. Vatic. Ottob. 180, saec. xv, fol. 71^v-72^v. Cf. *Catal. Vatic.* 264.

1g. Chronotaxis. Ἐγένετο δὲ ἡ τοιαύτη ἀγία ἐτῶν οὗζ' — Des.
καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ μῆ'. [1042g

Cod. Ottob. 180, fol. 73. Cf. *ibid.*

1h. Vita. Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κα-
κῶς ἔχοντες... Οἱ λόγοι οὗτοι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁποίους ἔθηκα
προοίμιον... περὶ τῆς διηγήσεως — Des. ἵνα ὥσπερ ἐκεῖνη...
εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, οὕτω καὶ ἡμᾶς
ἀξιόση διὰ τῆς μετανοίας συγκληρονόμους αὐτῆς γενέσθαι...
ἀμήν. [1042h

Cod. Oxon. Bodl. Holkham 26 (olim 92), saec. xv, fol. 108-115^v.

2. Vita metrica a. Ioanne Commerciario. Τῆς Μαρίας δὲ ταῦτα
τῆς Αἰγυπτίας. Γύναιον ἦν πάμπορον ἡμελημένον — Des. ἴσως
ὄσους ἔθρεψεν ἢ πρὶν σπατάλη. [1043

L. STERNBACH in *České Museum filologické* 6 (1900), 319-321.

3. Carmen a. Nicephoro Prosucho. Ἄν ἐξ ἀκανθῶν ἐκφύωνται
καὶ ῥόδα — Des. μυστήριον κρατοῦντος εὐλόγει, θύτα. [1044

C. CAHIER apud A. MARTIN et C. CAHIER, *Monographie de la cathédrale de Bourges I* (Paris, 1841-1844), 250 [prior pars e cod. mutilo]; || ID. *scorsim* (Paris, 1844), 5-8 [item]; || M. TREU, *Eustathii Macrembolitae quae feruntur aenigmata*, PROGRAMM DES K. FRIEDRICHIS-GYMNASIUMS ZU Breslau 1893, 36-45. — Exc. (v. 1-15) F. CREUZER, *Plotini liber de pulcritudine* (Heidelbergae, 1814), 226-227.

4. Epigrammata. 1. Ἐχει πάχος τι καὶ τὸ χρῶμα, ζωγράφε
— 2. Ὁ νοῦς τὸ σῶμα πρὸς πόλον βιάζεται — 3. Τί δῆτα θάψεις,
Ζωσιμᾶ, τῆς Μαρίας; — 4. Σκιὰν σκιᾶς ἔγραψας, ὦ χεῖρ ζω-
γράφου — 5. Κόσμος γυναιξίν ὁ προκείμενος λόγος — Des. νῦν
ἀκροᾶσθε · σὺ δ' ἐπενλόγει, θύτα. [1044a

CREUZER t. c. 224-227 (epigr. 1-4a); || E. MILLER, *Manuelis Philae carmina I* (Parisiis, 1855), 36 (epigr. 4b), 438-439 (epigr. 2-3, 1, 4a); II (1857), 235-236 (epigr. 5); || TREU t. c. 46 (epigr. 1-3).

5. Carmen a. Maximo Holobolo. Ἀποστολικῆς ἐνθέου γραφῆς
πέρας | φθάνει παριστῶν ὁ προκείμενος λόγος — Des. ἐγκύμο-
HALKIN, *BHG.* II. — 6.

νας τίκτουσα τρεῖς θυγατέρας | φιλαντοφιλαργυροφιλοσαρκίαν.

[1044b

E. MILLER, *Manuelis Philae Carmina* II (Parisiis, 1857), 373-375.

6. Oratio a. Manuele Palaeologo. Ὁ λόγος οὗτος ὁ τῆς ὀσίας ἡμῖν τὸν βίον ἄριστα διαζωγραφήσας — Des. πρὸς ἀκριβῆ κατὰ-ληψιν τῆς τοῦ σωτῆρος φιλανθρωπίας... ἀμήν.

[1044c

Cod. Vatic. 1619, saec. xv, fol. 15-29v. Cf. L. PETIT in *Dictionnaire de théologie catholique* IX. 2 (Paris, 1927), 1928-1929; GIANNELLI, *Codices Vatic.* 285-286.

7. Laudatio a. Euthymio protasecretis. Ἦν ἄρα τῆς ἀνωτάτω καὶ τοῦτο προνοίας.

[1044e

Cod. Athon. Laurae P¹99, anni 1302/3, fol. 71-95. Cf. EUSTRATIADIS, *Συμπλήρ. ἁγιογ.* 51; EHRHARD III, 878^a.